

Bombolles de kitsch musical

El grup Combustible Edison és l'abanderat d'un nou moviment que s'estén a passos de gegant. És la 'coctel nation', una manera d'entendre la música que reivindica l'estètica dels cinquanta, el jazz i el swing.

Pizzigato 5.
Aquest nou moviment arriba al Japó.

Enfront dels cabells llargs, pentinats refinats. En compte de roba trencada i de segona mà, vestits d'alta costura. Contra el rock dur i el punk, Henry Mancini i la música orquestral dels cinquanta. Així pensen els integrants de la *coctel nation*, "una manera de viure que es recolza en una estètica molt acurada i festiva.

Recupera aquella imatge feliç dels anys cinquanta, quan els nostres pares es posaven elegants i les festes eren divertides, amb grups de swing amenitzant la vetllada", segons The Millionaire, guitarrista de Combustible Edison, autèntic vaixell insígnia d'un moviment que ja ha rebut altres noms com *easy listening* (escolta fàcil) o *lounge music* (música de saló).

Nicholas Cudahy i Liz Cox es troben al germen del grup. Ambdues formaven part de Christmas, una formació de rock alternatiu que abandonaren per donar forma a Combustible Edison Heliotropic Oriental Mambo and Foxtrot Orches-

tra, llarguíssim nom sota el qual editaren el seu primer EP, *The Tiki Wonder Hour*. A banda de Cudahy i Liz Cox (rebatejada des d'aleshores com Miss Lily Banquette), The Millionaire, Aaron Oppenheimer i Professor Peter Dixon completen un *line up* que es va escurçar el nom de manera definitiva coincidint amb la publicació del seu primer LP, *I, Swinger* (1994), tota una sorpresa (versió del *Sura-*

formalment, no som d'escolta fàcil. Per a nosaltres, *easy listening* és un terme molt vast i divers on ja cap fins i tot l'ambient".

En qualsevol cas, un nou estil es consolidava. Referents sonors com Juan García Esquivel, Herb Alpert, Henry Mancini, Nino Rota, Burt Bacharach o Martin Denny, barrejats amb el so típic dels discos orquestrals de directors com Paul Mauriat, influències llatines i aproximacions al jazz per la via de Leonard Berstein van donar com a resultat una concepció musical oberta, indubtablement *kitsch*, però que demostra que es pot crear un llenguatge propi a partir de materials sovint relegats a l'oblit i, a més a més, obtenir èxit, com van demostrar els plens que va registrar el grup durant la seua gira americana, la invitació que van rebre per a actuar com a teloners de Brian Ferry (dandy entre els dandys) i la seua participació en la banda sonora del film *Four Rooms* (juntament amb el mateix Esquivel), recentment estrenat al nostre país i dirigit per Allison Anders, Quentin Tarantino (que també produeix), Robert Rodríguez i Alexander Rockwell. Ja se sap que tot el que toca el director de *Reservoir Dogs* es converteix ràpidament en dòlars, encara que aquest és un tema que no pre ocupa al grup: "Curiosament, ja estiguérem a punt de formar part de la banda sonora de *Pulp Fiction*. L'experiència de fer una banda sonora ha estat fabulosa, encara que no ens prenem l'assumpte com la gran oportunitat per saltar a la fama".

Combustible Edison van actuar, recentment, dins de la seua primera gira europea, a Barcelona i València.

baya Johnny de Kurt Weill inclosa) plena de sons evocadors, imaginàries bandes sonores, breus cançons de club i una varietat d'instruments tan àmplia com ben aprofitada.

Amb només un àlbum, aconseguiren ser reconeguts com un dels exemples més clars d'*easy listening*, encara que ells prefereixen matisar l'accepció: "Preferim denominar-lo *coctel music*, reflecteix millor aquesta sensació de relax amb un punt intoxicant que destil·la la nostra música. I, almenys

Recentment, Combustible Edison van actuar a Barcelona i València dins de la seua primera gira europea. Amb *disc jockey* incorporat i la projecció d'un curt-metratge com a al·licient, els concerts del grup, que ha aprofitat per presentar el seu segon LP, *Schizophonic!*, es converteixen en l'alternativa perfecta i relaxada als nombrosos macrospectacles que pareix comportar ineludiblement qualsevol manifestació pop.

Altres veus, altres àmbits. Però Combustible Edison no estan sols, ni molt menys. La *nació coctel* creix a passos de gegant i molts noms més ja s'han afegit a aquesta manera d'entendre la música pop que "no comporta una reacció davant el rock, sinó una ruptura d'esquemes. Tots hem passat per bandes de rock, però va arribar un moment en què no ens deia res i trobarem el nostre propi forat, recuperant aquesta música i elevant-la a la categoria d'estàndard, d'estil de vida". Als mateixos Estats Units, Friends of Dean Martínez o The Cocktails (el nom més apropiat, és clar), ja els han imitat, però potser són els japonesos Pizzicato Five els qui estan més a prop dels seus pressupostos ideològics i estètics, encara que més inclinats cap al ball. La millor forma de conèixer-los és a través de *Made in Usa*, una recopilació editada ara fa dos anys, encara que al mercat estatal també ha aparegut recentment el seu darrer i més recíbit treball, *The sound of music by Pizzicato Five*, que inclou el "Happy Sad" utilitzat per uns coneguts grans magatzems en la seua publicitat.

Des de Suècia arriben The Cardigans, que no volen sentir a parlar d'*easy listening* ni de Burt Bacharach, però incorporen en les seues cançons, de caràcter eminentment *retro*, el toc *kitsch*, sobri i elegant del moviment, a l'igual de Daybehavior, també suecs i més a prop de la concepció estilística nipona (més tecnificada) del gènere. Hi ha on elegir. I és que, afortunadament, la *coctel nation* no té fronteres.

Eduard Guillot

Combustible Edison. Una alternativa relaxada als macrospectacles pop.

Els pares de la criatura

Encara que possiblement no somiaren mai amb la reivindicació de la seua obra que ara fan els grups de la *coctel nation*, tres compositors s'han beneficiat enormement de la posada al dia de les seues partitures. Son aquests:

Juan García Esquivel. De procedència mexicana i nascut al 1918, va començar essent rescatat per Stereolab, per passar immediatament a convertir-se en l'artista inspirador de la *coctel nation*. Les seues cançons, reblertes de *glamour*, exotisme, tocs *kitsch*, música clàssica, aires llatins i swing són el millor espill que han trobat per mirar-se els components de Combustible Edison, que a més a més no han dubtat a reconèixer la seua influència retratant-se amb ell sempre que han pogut. Actualment disposa de tres àlbums a les tendes: la banda sonora de *Four Rooms* i les recopilacions *Space age bachelor pad music* i *Music for a sparkling planet*.

Burt Bacharach. Compositor originari de Kansas (1929) que va treballar inseparablement amb el lletrista Hal David (1921). Junts van escriure grans cançons melòdiques per Gene Pitney, The Shirelles o Marty Robbins, encara que la seua intèrpret més acurada va ser Dionne Warwick. Abans de separar-se van signar algunes bandes sonores inoblidables, com *What's new pussycat* (1965), que va representar la seua irrupció definitiva al món del cinema, o *Casino Royale* (1967), per a la qual compongueren una estimulante partitura plena d'elegància i erotisme sonor.

Herb Alpert. Trompetista nascut a Los Angeles (1937) que es va fer mundialment famós al 1962 gràcies a *The lonely bull*, un tema taurí que incloïa fins i tot *olé*s. Amb el grup Tijuana Brass va aconseguir l'èxit massiu als Estats Units facturant una mescla entre jazz, *mariachi* y rock exòtic que també va gaudir d'excel·lent acollida en les nostres botigues. Artista multivenedor (amb *Whipped cream and other delights* va sobrepassar el milió d'exemplars venuts), sempre ha estat menyspreat per la crítica seriosa. Ara, torna a primera línia d'actualitat gràcies a l'èxit de l'*easy listening* i a la intenció d'Àlex de la Iglesia de demanar-li la banda sonora del seu nou projecte, *Perdita Durango*. E. G.